

B/7.6. Összefoglaló táblázatok

Az alábbi összefoglaló táblázatok az anionok és a kationok reakcióit mutatják be különös tekintettel arra, hogy az osztályon belüli egyéb ionok milyen változást mutathatnak az alkalmazott reagenssel. Éppen ezért a táblázat tartalmaz olyan reakciókat is, amelyek az egyes ionok részletes bemutatásánál nem szerepelnek. A pozitív reakciók esetében nemcsak a reakció lejátszódásának ténye, hanem a reakciótermékek, illetve a várható megfigyelések is láthatók. Nyomatékosan felhívjuk a figyelmet, hogy a táblázat nem helyettesíti a megtanulandó anyagot, valamint az azokra épülő logikus gondolkodást.

Jelmagyarázat:

- : negatív reakció, nem tapasztalható változás

✓ : a reagensre jellemző változás tapasztalható (pl. csapadékképző reagens esetén leválik a csapadék, oldási kísérlet esetén a csapadék oldódik stb.)

↑ : gáz szabadul fel vagy egyéb illékony anyag jut a gáztérbe

Reagens	Ag^+ (I. A)	Pb^{2+} (I. A)	Hg^{2+} (I. A)	Hg^{2+} (I. B)	Cu^{2+} (I. B)	Cd^{2+} (I. B)	Bi^{3+} (I. B)
HCl,	$\underline{\text{AgCl}}$, fehér + NH_3 ; $\text{Ag}(\text{NH}_3)_2^+$ + $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$; $\text{Ag}(\text{S}_2\text{O}_3)_2^{3-}$ +KCN; $\underline{\text{Ag(CN)}_2^-}$, mindegyik színtelen	$\underline{\text{PbCl}}_2$, fehér forró vizben oldódik + NaOH : $\text{Pb}(\text{OH})_4^{2-}$, színtelen + NH_3 ; nem oldódik	$\underline{\text{Hg}}_2\text{Cl}_2$, fehér + NH_3 : $\underline{\text{Hg}} \cdot \underline{\text{HgNH}_2\text{Cl}}$, fekete	-	-	-	-
NaOH	$\underline{\text{Ag}}_2\text{O}$, barna + NaOH , feleslegben	$\underline{\text{Pb(OH)}}_2$, fehér $\text{Pb}(\text{OH})_4^{2-}$, színtelen	$\underline{\text{HgO}} + \underline{\text{Hg}}$, fekete	$\underline{\text{HgO}}$, sárga -	$\underline{\text{Cu(OH)}}_2$, világoskék -	$\underline{\text{Cd(OH)}}_2$, fehér	$\underline{\text{Bi(OH)}}_2$, fehér
NH_3	$\text{Ag}(\text{NH}_3)_2^+$ színtelen + NH_3 , feleslegben	$\underline{\text{Pb(OH)}}_2$, fehér -	$\underline{\text{HgO}} \cdot \underline{\text{HgNH}_2\text{NO}_3} +$ $\underline{\text{Hg}}$, fekete	$\underline{\text{HgNH}_2\text{Cl}}$, fehér -	$\underline{\text{Cu(OH)}}_2$, világoskék -	$\underline{\text{Cd(OH)}}_2$, fehér	$\underline{\text{Bi(OH)}}_2$, fehér
H_2S + híg HCl +30% HNO_3 + $\text{Br}_2 + \text{HCl}$	$\underline{\text{Ag}}_2\text{S}$, fekete - $\text{Ag}^+ + \underline{\text{S}} + \text{NO}$ ✓	$\underline{\text{PbS}}$, fekete - $\text{Pb}^{2+} + \underline{\text{S}} + \text{NO}$ ✓	$\underline{\text{HgS}} + \underline{\text{Hg}}$, fekete - $\underline{\text{HgS}} + \text{Hg}^{2+} + \text{NO}$ ✓	$\underline{\text{HgS}}$, fekete - $\text{HgBr}^{2-} + \text{SO}_4^{2-}$ ✓	$\underline{\text{CuS}}$, fekete - $\text{Cu}^{2+} + \underline{\text{S}} + \text{NO}$ ✓	$\underline{\text{CdS}}$, sárga $\text{Cd}^{2+} + \text{H}_2\text{S}$ színtelen -	$\underline{\text{Bi}}_2\text{S}_2$, fekete $\text{Cd}^{2+} + \underline{\text{S}} + \text{NO}$ $\text{Bi}^{3+} + \underline{\text{S}} + \text{NO}$ ✓
KI	$\underline{\text{AgI}}$, sárga +KI, feleslegben	$\underline{\text{PbI}}_2$, sárga, forró vízben oldódik PbI_4^{2-} , színtelen (szilárd KI)	$\underline{\text{HgI}}_2$, zöld $\text{HgI}_4^{2-} + \underline{\text{Hg}}$, fekete	$\underline{\text{HgI}}_2$, vörös $\text{HgI}_4^{2-}, \text{színtelen}$ (szilárd KI)	$\underline{\text{CuI}}$, fehér + $\underline{\text{I}_2}$, barna $\underline{\text{CuI}}_2$, színtelen (szilárd KI)	$\underline{\text{CdI}}_4^{2-}$, színtelen (csapadék nem képződik)	$\underline{\text{BiI}}_3$, fekete -
egyéb	"ezüstütkörpróba": $\text{Ag}(\text{NH}_3)_2^+ + \text{HCHO}$: Ag, szürke + HCOO^- $\underline{\text{Ag}}_2\text{CrO}_4$, vörösbarna + HNO_3 ; $\text{Ag}^+ + \text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}$, narancssárga + NH_3 ; $\text{Ag}(\text{NH}_3)_2^+$ + CrO_4^{2-} , sárga rézlemez: Ag, szürke	+ H_2SO_4 ; $\underline{\text{PbSO}_4}$, fehér $\underline{\text{PbSO}_4} + \text{NaOH}$: $\underline{\text{Pb(OH)}}_4^{2-}$, színtelen $\underline{\text{Pb(OH)}}_2 + \text{OCl}^-$: $\underline{\text{PbO}}_2$, barna	rézlemez: Hg, szürke szürke	rézlemez: Hg, szürke	Fe (drót) + Cu^{2+} : $\underline{\text{Cu}}$, barnásbőrös + Fe^{2+} Lárgfestése élénk zöld (közvetlenül a lángba tartva)	Fe (drót) + Cd^{2+} : $\underline{\text{Cu}}$, barnásbőrös + Fe^{2+} nincs reakció	$\underline{\text{Bi(OH)}}_3 + \text{OCl}^-$: $\text{Bio}_2(\text{OH})$, barna

5. táblázat
Az I. kationosztály reakciói

Reagens	AsO ₃ ³⁻	Sn(II) SnCl ₄ ²⁻
NaOH/KOH +NaOH, felesleg	-	<u>Sn(OH)₂</u> , fehér Sn(OH) ₄ ²⁻
NH ₃ +NH ₃ , felesleg	-	<u>Sn(OH)₂</u> , fehér -
H ₂ S +KOH +(NH ₄) ₂ S +NH ₃ +(NH ₄) ₂ CO ₃ +20% HCl	<u>As₂S₃</u> , sárga AsO ₃ ³⁻ + AsS ₃ ³⁻ , sárga AsS ₃ ³⁻ AsO ₃ ³⁻ + AsS ₃ ³⁻ AsO ₃ ³⁻ + AsS ₃ ³⁻ + CO ₂ -	<u>SnS</u> , barna Sn(OH) ₄ ²⁻ + S ²⁻ - - - -
KMnO ₄ , savas közeg I ₂ KI BaCl ₂ egyéb	H ₃ AsO ₄ + Mn ²⁺ , színtelen AsO ₄ ³⁻ + I ⁻ (pH=8), színtelen Ba ₃ (AsO ₃) ₂ , fehér Gutzzeit-reakció (Zn + H ₂ SO ₄): AsH ₃ ↑ + AgNO ₃ (szilárd): <u>Ag₃As</u> , sárga vagy <u>Ag</u> , barna	SnCl ₆ ²⁻ + Mn ²⁺ , színtelen SnCl ₆ ²⁻ + I ⁻ , színtelen SnCl ₆ ²⁻ + Mn ²⁺ , színtelen fekete + HgCl ₂ : <u>Hg₂Cl₂</u> + <u>Hg</u> ,

6. táblázat
A II. kationosztály reakciói

Akvakomplex	Ni ²⁺	Co ²⁺	Fe ²⁺	Fe ³⁺	Mn ²⁺	Cr ³⁺	Zn ²⁺	Al ³⁺
színe + HCl	zöld	rózsaszín	halványzöld	sárga (kloro komplex)	Mn(OH) ₂ , szürkészöld	sötézőld	színtelen	színtelen
NaOH +NaOH, felesleg +O ₂ (levegő)	<u>Ni(OH)₂</u> , almazöld	<u>Co(OH)Cl</u> , kék <u>Co(OH)₂</u> , rózsaszín (nem oldódik)	<u>Fe(OH)₂</u> , zöld <u>Fe(OH)₃</u> , barna	<u>Fe(OH)₃</u> , vörösbarna	<u>Cr(OH)₃</u> , (piszkos) fehér Cr(OH) ₄ ⁻ , zöld	<u>Zn(OH)₂</u> , fehér Zn(OH) ₄ ²⁻ , színtelen	<u>Al(OH)₃</u> , fehér Al(OH) ₄ ⁻ , színtelen	
+H ₂ O ₂ +OCl ⁻	-	lassan <u>Co(OH)₃</u> , barna	<u>Fe(OH)₃</u> , barna	-	lassan <u>MnO(OH)₂</u> , sötétbarna <u>MnO(OH)₂</u> , sötétbarna	<u>CrO₄²⁻</u> , sárga <u>CrO₄²⁻</u> , sárga	-	-
Ni(OH) ₃ , fekete	Ni(OH) ₃ , barna	<u>Co(OH)₃</u> , barna	<u>Fe(OH)₃</u> , barna	-	<u>MnO(OH)₂</u> , sötétbarna	<u>CrO₄²⁻</u> , sárga <u>CrO₄²⁻</u> , sárga	-	-
NH ₃ +NH ₃ , felesleg +O ₂ (levegő)	<u>Ni(OH)₂</u> , almazöld	<u>Co(OH)Cl</u> , kék Co(NH ₃) ₆ ²⁺ , piszkossárga Co(NH ₃) ₆ ³⁺ , vörös	<u>Fe(OH)₂</u> , zöld <u>Fe(OH)₃</u> , barna	<u>Fe(OH)₃</u> , vörösbarna -	<u>Mn(OH)₂</u> , (piszkos) fehér -	<u>Zn(OH)₂</u> , szürkészöld -	<u>Al(OH)₃</u> , fehér Zn(NH ₃) ₄ ²⁺ , színtelen	-
H ₂ S/Na-acétát puffer	egy kevés NiS, fekete	egy kevés CoS, fekete	egy kevés FeS, fekete	egy kevés FeS+S, fekete	-	-	<u>ZnS</u> , fehér	-
H ₂ S	-	-	-	Fe ²⁺ + <u>S</u>	-	-	-	-
(NH ₄) ₂ S	<u>NiS</u> , fekete	<u>CoS</u> , fekete	<u>FeS</u> , fekete	1.) <u>Fe(OH)₃</u> , vörösbarna 2.) <u>Fe²⁺ + S</u> , majd <u>FeS</u> , fekete	<u>MnS</u> , hússzínű <u>Cr(OH)₃</u>	<u>ZnS</u> , fehér	<u>Al(OH)₃</u>	
+ híg HCl +30% HNO ₃ +Br ₂ + HCl	- Ni ²⁺ + <u>S</u> + NO ✓	- CoCl ₄ ²⁻ + SO ₄ ²⁻ , kék	Fe ²⁺ + H ₂ S ✓ ✓	Mn ²⁺ + H ₂ S ✓ ✓ ✓	Cr ³⁺ + H ₂ O ✓ CrO ₇ ²⁻ , narancssárga	Zn ²⁺ + H ₂ S ✓ ✓	Al ³⁺ + H ₂ O ✓ ✓	

7. táblázat
A III. kationosztály reakciói

III. kationosztály (folytatás az előző oldalról)

	Ni ²⁺	Co ²⁺	Fe ²⁺	Fe ³⁺	Mn ²⁺	Cr ³⁺	Zn ²⁺	Al ³⁺
KMnO ₄ /H ⁺	-	-	Fe ³⁺ + Mn ²⁺ , színtelen	-	-	-	-	-
KI	-	-	-	Fe ²⁺ + I ₂ , barna	-	-	-	-
NH ₃ + dimetil-glioxin	vörös csapadék	barna komplex	vörös komplex	-	-	-	-	-
NH ₄ SCN + aceton + SnCl ₆ ⁴⁻ + NaF	✓ (rózsaszín, Fe ³⁺ -ok jelenléte miatt) színtelen	Co(SCN) _n ²⁻ⁿ , kék	✓ (vörös, Fe ³⁺ -ok jelenléte miatt) színtelen	Fe(SCN) ₃ , vörvörös Fe ²⁺ + SnCl ₆ ²⁻ , színtelen FeF ₄ ⁻ , színtelen	✓ (rózsaszín, Fe ³⁺ -ok jelenléte miatt) színtelen	✓ (rózsaszín, Fe ³⁺ -ok jelenléte miatt) színtelen	✓ (rózsaszín, Fe ³⁺ -ok jelenléte miatt) színtelen	✓ (rózsaszín, Fe ³⁺ -ok jelenléte miatt) színtelen
(NH ₄) ₂ S ₂ O ₈	-	-	-	✓ (AgCl, fehér)	MnO ₄ ⁻ , lila + SO ₄ ²⁻	CrO ₄ ²⁻ , sárga + SO ₄ ²⁻	-	-
K ₃ [Fe(CN) ₆]	-	-	Fe ₃ [Fe(CN) ₆] ₂ , Turnbull-kék	-	-	-	-	-
K ₄ [Fe(CN) ₆]	Ni ₂ [Fe(CN) ₆] ₂ , zöld	Co ₂ [Fe(CN) ₆] ₂ , lila	K ₂ Fe[Fe(CN) ₆] ₂ , világoskék	Fe ₄ [Fe(CN) ₆] ₃ , berlini-kék	Mg ₂ [Fe(CN) ₆] ₃ , fehér	Zn ₂ [Fe(CN) ₆] ₃ , fehér	-	-
NaOH, majd NH ₄ NO ₃	Ni(NH ₃) ₆ ²⁺ , kék	Co(NH ₃) ₆ ³⁺ , vörös	Fe(OH) ₃ , vörösbarna	Fe(OH) ₂ , vörösbarna	MnO(OH) ₂ , sótétbarna	Cr(OH) ₃ , szürkészöld	Zn(NH ₃) ₄ ²⁺ , színtelen	Al(OH) ₃ , fehér (forralva)
NaOH, majd NaF	-	-	-	-	-	-	-	AlF ₆ ³⁻ , színtelen

7. táblázat

A III. kationosztály reakciói (folytatás)

Reagens	Ca^{2+}	Ba^{2+}
NaOH	<u>Ca(OH)_2</u> , fehér (tömény oldatból)	-
NaF	<u>CaF_2</u> , fehér	<u>BaF_2</u> , fehér, lassú csapadék képződés
H_2SO_4 + 20% HCl + szilárd $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$	CaSO_4 , fehér (tömény oldatból) $\text{Ca}^{2+} + \text{HSO}_4^-$, színtelen $\text{Ca}(\text{SO}_4)_2^{2-}$, színtelen	<u>BaSO_4</u> , fehér - -
K_2CrO_4	-	<u>BaCrO_4</u> , sárga + ecetsav: nem oldódik + HCl: $\text{Ba}^{2+} + \text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}$, narancssárga
$(\text{NH}_4)_2\text{CO}_3$ +ecetsav	<u>CaCO_3</u> , fehér $\text{Ca}^{2+} + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O}$	<u>BaCO_3</u> , fehér $\text{Ba}^{2+} + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O}$
$(\text{NH}_4)_2(\text{COO})_2$ + forró ecetsav + HCl	<u>$\text{Ca}(\text{COO})_2$</u> , fehér - $\text{Ca}^{2+} + (\text{COOH})_2$	<u>$\text{Ba}(\text{COO})_2$</u> , fehér $\text{Ba}^{2+} + (\text{COOH})_2$ $\text{Ba}^{2+} + (\text{COOH})_2$
Lángfestés	téglavörös	halványzöld
GyógySZERKÖNYVI reakciók	glioxálhidroxianil + OH^- + kloroform: kloroformos fázis vörös	

8. táblázat
A IV. kationosztály reakciói

Reagens	Na^+	K^+	NH_4^+	Mg^{2+}
HClO_4 + alkohol	-	$\underline{\text{KClO}_4}$, fehér (tömény oldatból)	-	-
borkősav + Na-acéterát	-	$\underline{\text{COOH(CHOH)COOK}}$, fehér	$\underline{\text{COOH(CHOH)COONH}_4}$, fehér	-
$\text{Na}_3[\text{Co}(\text{NO}_2)_6]$	-	$\underline{\text{NaK}_2[\text{Co}(\text{NO}_2)_6]}$, sárga	$\underline{\text{Na}(\text{NH}_4)_2[\text{Co}(\text{NO}_2)_6]}$, sárga	-
Na-tetrafenil-borát + ecetsav	-	$\underline{\text{K(C}_6\text{H}_5)_4\text{B}}$, fehér	$\underline{\text{NH}_4(\text{C}_6\text{H}_5)_4\text{B}}$, fehér	-
NaOH +NaOH	-	-	$\text{NH}_3 \uparrow$ kinnitálat töltésérkés módszerrel	$\underline{\text{Mg(OH)}_2}$, fehér
$\text{K}_2[\text{HgI}_4] + \text{KOH}$ (Nessler-reagens)	-	-	$\underline{\text{HgO} \cdot \text{HgNH}_2\text{I}}$, barna	-
NH_3 + NH_4Cl + Na_2HPO_4	-	-	-	$\underline{\text{Mg(OH)}_2}$, fehér oldódik $\underline{\text{MgNH}_4\text{PO}_4}$, fehér
Na_2CO_3 + NH_4Cl	sárga	halványlila	-	$\underline{(\text{MgCO}_3)_3 \cdot \text{Mg}(\text{OH})_2}$, fehér oldódik
Lángfestés			-	-

9. táblázat
Az V. kationosztály reakciói

	$\text{CO}_3^{2-}/\text{HCO}_3^-$	S^{2-}	SO_3^{2-}	$\text{S}_2\text{O}_3^{2-}$	OCl^-
hidrolízis	lúgos, fenolftalein: CO_3^{2-} : vörös; HCO_3^- : rózsaszín, de forralva vörösödik, $\text{CO}_2 \uparrow$	lúgos HS^-	gyengén lúgos HSO_3^-	semleges	lúgos
HCl keletkező gáz azonosítása	$\text{CO}_2 \uparrow$ $+ \text{Ca}(\text{OH})_2: \underline{\text{CaCO}_3}$, fehér	$\text{H}_2\text{S} \uparrow$ $+ \text{Pb}(\text{CH}_3\text{COO})_2: \underline{\text{PbS}}$, fekete	$\text{SO}_2 \uparrow$ $+ \text{KIO}_3: \underline{\text{I}_2}$, barna + SO_4^{2-}	$\text{SO}_2 \uparrow + \underline{\text{S}}$, fehér $+ \text{KI}: \underline{\text{I}_2}$, barna + Cl^-	$\text{Cl}_2 \uparrow$ $+ \text{KI}: \underline{\text{I}_2}$, barna + Cl^-
BaCl ₂	$\underline{\text{BaCO}_3}$, fehér; oldható ecetsavban	-	$\underline{\text{BaSO}_3}$, fehér; oldható ecetsavban (SO_4^{2-} -ionok jelenléte miatt oldhatatlan csapadék)	$\underline{\text{BaS}_2\text{O}_3}$, fehér, tömény oldatból	-
AgNO ₃	$\underline{\text{Ag}_2\text{O}}$ barna + $\underline{\text{Ag}_2\text{CO}_3}$, sárgásfehér + melegítés: $\underline{\text{Ag}_2\text{O}}$, barna + $\text{CO}_2 \uparrow$ $\text{HNO}_3, \text{NH}_3$	$\underline{\text{Ag}_2\text{S}}$, fekete <i>lásd: Ag⁺ reakciói</i>	Ag(SO_3^{2-}) ³⁻ , színtelen (semleges közegben) ezüstönnel-fellegben: $\underline{\text{Ag}_2\text{SO}_3}$, fehér	$\underline{\text{Ag}_2\text{S}_2\text{O}_3}$, fehér levegőn állva: $\underline{\text{Ag}_2\text{S}} + \text{SO}_4^{2-}$ sárga → barna → fekete	$\underline{\text{AgCl}}$, fehér + ClO_3^- (diszproporció)
oldódás	-	-	$\text{HNO}_3, \text{NH}_3, \text{SO}_3^{2-}$	$\text{HNO}_3, \text{NH}_3, \text{S}_2\text{O}_3^{2-}$	NH_3
H ₂ S	-	-	kolloidális $\underline{\text{S}}$, sárga	kolloidális $\underline{\text{S}}$, sárga	$\text{S} (\text{H}^+) / \text{SO}_4^{2-} (\text{OH}^-)$
I ₂	-	$\text{I}^- + \underline{\text{S}}$, fehér	$\text{I}^- + \text{SO}_4^{2-}$, színtelen, $\text{pH} \downarrow$	$\text{S}_2\text{O}_6^{2-} + \text{I}^-$, színtelen	$\text{IO}_3^- + \text{Cl}^-$, színtelen
KMnO ₄	-	$\text{Mn}^{2+} + \underline{\text{S}}$, fehér	savas közegben: $\text{Mn}^{2+} + \text{SO}_4^{2-}$, színtelen semleges közegben: $\underline{\text{MnO(OH)}_2}$, barna + SO_4^{2-}	$\underline{\text{S}} + \text{SO}_2 + \text{Mn}^{2+} +$ $\underline{\text{MnO(OH)}_2}$, barna	-
Br ₂	-	$\text{SO}_4^{2-} + \text{Br}^-$, színtelen	$\text{SO}_4^{2-} + \text{Br}^-$, színtelen	$\text{SO}_4^{2-} + \text{Br}^-$, színtelen	$\text{BrO}^- + \text{Cl}^-$, színtelen
I ⁻	-	-	-	-	$\underline{\text{I}_2}$, barna + Cl^- (OCl^- felesleg: $\text{IO}_3^- + \text{Cl}^-$)
egyéb		O_2 (levegő): S_3^{2-} , sárga	Zn + sav: H_2S	Zn + sav: H_2S	

10. táblázat
Az I. anionosztály reakciói

	$\text{B}(\text{OH})_4^-$	PO_4^{3-}	SO_4^{2-}	F^-	$\text{CrO}_4^{2-}/\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}$
hidrolízis	lúgos	Na_3PO_4 : lúgos Na_2HPO_4 : gyengén lúgos NaH_2PO_4 : semleges/savas	semleges	semleges	~ semleges
BaCl_2 oldódás	$\text{Ba}[\text{B}(\text{OH})_4]_2$, fehér (tömény oldatból) savak, NH_4^+	$\text{Ba}_3[\text{PO}_4]_2$, BaHPO_4 , fehér ecetsav	BaSO_4 , fehér (lassan) <i>lásd: Ba²⁺ reakciói</i>	BaF_2 , fehér (lassan) HCl (forralással)	BaCrO_4 , sárga <i>lásd: Ba²⁺ reakciói</i>
AgNO_3 oldódás	$\text{Ag}[\text{B}(\text{OH})_4]$, fehér (tömény oldatból) HNO_3 , NH_3	Ag_3PO_4 , sárga HNO_3 , NH_3	Ag_2SO_4 , fehér (tömény oldatból) HNO_3 , NH_3	-	Ag_2CrO_4 , vörös barna <i>lásd: Ag⁺ egyéb reakciói</i>
KI	-	-	-	-	Cr^{3+} , zöld + I_2 , barna
H_2S egyéb	metanol + cc. H_2SO_4 : zöld lánggal égő észter	+ magnézia-mixtúra: MgNH_4PO_4 , fehér	+ $\text{Pb}(\text{CH}_3\text{COO})_2$: PbSO_4 , fehér	+ $\text{Fe}(\text{SCN})_3$: $\text{FeF}_4^- + \text{SCN}^-$, színtelen cc. kénsvav: üvegmarás	Cr^{3+} , zöld + S , fehér savban: $\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}$, narancs

II. táblázat
A II. anionosztály reakciói

pH	Cl^- semleges	Br^- semleges	I^- semleges	CN^- lúgos
AgNO_3	$\underline{\text{AgCl}}$, fehér	$\underline{\text{AgBr}}$, sárgásfehér cc. NH_3 , $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}$, CN^-	$\underline{\text{AgI}}$, sárga cc. $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}$, CN^-	$\text{Ag}(\text{CN})_2^-$, színtelen, majd $\underline{\text{AgCN}}$, fehér (ezüstion- feleslegben) NH_3 , $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}$, CN^-
oldódás	NH_3 , $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}$, CN^-	$\text{Br}_2 + \text{Mn}^{2+}$	$\text{I}_2 + \text{Mn}^{2+}$	$\text{OCN}^- + \underline{\text{MnO(OH)}}_2$, barna
KMnO_4	$\underline{-}$ (esak tömény oldattal)			
egyéb	Berg-reakció (Br^- és/vagy I^- jelenlétében): fehér $\underline{\text{AgCl}}$ -csapadék	klórosvíz: Br_2 , sárga vízben és lila vöröses barna kloroformban +klórosvíz feleslegben: BrCl , vízben és kloroformban is sárga	klórosvíz: I_2 , barna vízben és lila kloroformban +klórosvíz feleslegben: IO_3^- , vízben és kloroformban is színtelen	Fordított Berolini-kék reakció: 1.) $\text{CN}^- + \text{Fe}^{2+} + \text{OH}^-$, forrálás 2.) hűtés, savanyítás: $\underline{\text{Fe}}_4[\text{Fe}(\text{CN})_6]_3$, kék (híg oldatoknál zöld)
Gyógyszerkönyi reakciók	$\text{K}_2\text{CrO}_4 + \text{cc. H}_2\text{SO}_4$: CrO_2Cl_2 , vörös +difenilkarbazid: ibolyás-vörös	$\text{PbO}_2 + \text{cc. ecetsav: Br}_2 + \text{Pb}^{2+}$ +színtelen fukszin-oldat: ibolya	$\text{+Fe}^{3+}: \text{I}_2$, barna +HCl: HCN^\uparrow (halálos)	

12. táblázat
A III. anionosztály reakciói

	NO_2^-	NO_3^-	NO_3^-	CH_3COO^-
pH	gyengén lúgos	semleges		
HCl	$\text{NO} + \text{NO}_2$, barna	-		lúgos
KI	I_2 , barna + NO	(cc. HCl: $\text{I}_2 + \text{NO}$)	-	-
KMnO_4	$\text{NO}_3^- + \text{Mn}^{2+}$, színtelen	-		-
cc. FeSO_4	+ecetsav (vagy cc. H_2SO_4) $\text{Fe}^{3+} + \text{NO}: \text{Fe}(\text{NO})^{2+}$, barna gyűrű	+cc. H_2SO_4 $\text{Fe}^{3+} + \text{NO}: \text{Fe}(\text{NO})^{2+}$, barna gyűrű	halványsárga	
Zn/H^+	-	NO_2^-		-
Zn/OH^-	$\text{NH}_3 + \text{Zn}(\text{OH})_4^{2-}$	$\text{NH}_3 + \text{Zn}(\text{OH})_4^{2-}$	-	-
egyéb	$\text{AgNO}_3; \Delta \text{gNO}_2$, sárgásfehér karbamid + melegítés: N_2 + CO_2 (eltávolítás az oldatból) Griess-Jlosvay: sötétvörös	Pesz-reakció (GyógySZENKÖNYV): 1.) cc. H_2SO_4 + nitrobenzol 2.) NaOH + aceton: acetonus fázis lila (csak szilárd minta vizsgálatára!)	$\text{Fe}^{3+};$ $\text{Fe}_3(\text{OH})_2(\text{CH}_3\text{COO})_6^+$, vörös cc. H_2SO_4 + etanol: etil-acetát↑	-

I3. táblázat

A IV. anionosztály és az acetátionok reakciói

Reagens	I. anionosztály	II. anionosztály	III. anionosztály	IV. anionosztály
KI (enyhén savas oldatokból)	ClO^- : $2\text{I}^- + \text{ClO}^- + 2\text{H}^+ = \underline{\text{L}_2} + \text{Cl}^- + \text{H}_2\text{O}$; ClO^- feleslegben $\underline{\text{L}_2} + 5\text{HClO} + \text{H}_2\text{O} = 2\text{IO}_3^- + 5\text{Cl}^- + 7\text{H}^+$	CrO_4^{2-} : $6\text{I}^- + \text{Cr}_2\text{O}_7^{2-} + 14\text{H}^+ = 3\underline{\text{L}_2} + 2\text{Cr}^{3+} + 7\text{H}_2\text{O}$	-	NO_2^- : $2\text{I}^- + 2\text{NO}_2^- + 4\text{H}^+ = \underline{\text{L}_2} + 2\text{NO} + 2\text{H}_2\text{O}$
I_2	SO_3^{2-} : $\text{I}_2 + \text{SO}_3^{2-} + \text{H}_2\text{O} = 2\text{I}^- + \text{SO}_4^{2-} + 2\text{H}^+$ S^{2-} : $\text{I}_2 + \text{S}^{2-} = 2\text{I}^- + \underline{\text{S}}$ $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}$: $\text{I}_2 + 2\text{S}_2\text{O}_3^{2-} = 2\text{I}^- + \text{S}_4\text{O}_6^{2-}$	AsO_3^{3-} : $\text{I}_2 + \text{AsO}_3^{3-} + \text{H}_2\text{O} = \text{AsO}_4^{3-} + 2\text{I}^- + 2\text{H}^+$	CN^- : $\text{I}_2 + \text{CN}^- = \text{I}^- + \text{ICN}$	-
KMnO_4 (enyhén savas oldatokból)	SO_3^{2-} : $2\text{MnO}_4^- + 5\text{SO}_3^{2-} + 6\text{H}^+ = 2\text{Mn}^{2+} + 5\text{SO}_4^{2-} + 3\text{H}_2\text{O}$ S^{2-} : $2\text{MnO}_4^- + 5\text{S}^{2-} + 16\text{H}^+ = 2\text{Mn}^{2+} + 5\underline{\text{S}} + 8\text{H}_2\text{O}$ $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}$: S-tartalmú termékek keveréke	AsO_3^{3-} : $2\text{MnO}_4^- + 5\text{AsO}_3^{3-} + 6\text{H}^+ = 5\text{AsO}_4^{3-} + 2\text{Mn}^{2+} + 3\text{H}_2\text{O}$ I^- : $2\text{MnO}_4^- + 10\text{I}^- + 16\text{H}^+ = 2\text{Mn}^{2+} + 5\underline{\text{I}_2} + 8\text{H}_2\text{O}$ CN^- : $2\text{MnO}_4^- + 3\text{CN}^- + 3\text{H}_2\text{O} = 2\text{MnO}(\text{OH})_2 + 3\text{OCN}^- + 2\text{OH}^-$	Br^- : $2\text{MnO}_4^- + 10\text{Br}^- + 16\text{H}^+ = 2\text{Mn}^{2+} + 5\text{Br}_2 + 8\text{H}_2\text{O}$ I^- : $2\text{MnO}_4^- + 10\text{I}^- + 16\text{H}^+ = 2\text{Mn}^{2+} + 5\underline{\text{I}_2} + 8\text{H}_2\text{O}$ CN^- : $2\text{MnO}_4^- + 3\text{CN}^- + 3\text{H}_2\text{O} = 2\text{MnO}(\text{OH})_2 + 3\text{OCN}^- + 2\text{OH}^-$	NO_2^- : $2\text{MnO}_4^- + 5\text{NO}_2^- + 6\text{H}^+ = 2\text{Mn}^{2+} + 3\text{H}_2\text{O}$
H_2S (enyhén savas oldatokból)	SO_3^{2-} : $2\text{H}_2\text{S} + \text{SO}_2 = 3\underline{\text{S}} + 2\text{H}_2\text{O}$ $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}$: $2\text{H}_2\text{S} + \text{S}_2\text{O}_3^{2-} + 2\text{H}^+ = 4\text{S} + 3\text{H}_2\text{O}$	$\text{CrO}_4^{2-}/\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}$: $\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-} + 3\text{S}^{2-} + 14\text{H}^+ = 2\text{Cr}^{3+} + 3\underline{\text{S}} + 7\text{H}_2\text{O}$ AsO_3^{3-} : $2\text{H}_3\text{AsO}_3 + 3\text{H}_2\text{S} = \text{As}_2\text{S}_3 + 6\text{H}_2\text{O}$	-	<i>14. táblázat</i> Az anionok főbb redoxi reakciói